

Visienota “van kwetsbaar naar weerbaar: beter leren, beter voelen”

Plan voor een versterkt kwalitatief onderwijs in uitvoering
van het relanceplan “Vlaamse veerkracht”

Toelichting commissie Onderwijs
Vlaams Parlement
/05/2021
Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts

Inleiding

Vier visienota's ter invulling van plan Vlaamse veerkracht:

- Digisprong (VV015): 375 Mio en 10% recurrent vanaf 2022
- Edusprong (VV019): 60 mio
- Voorsprongfonds (VV112): 60 mio
- Plan "van kwetsbaar naar weerbaar" (VV017): budget 90 mio
 - Focus op kwetsbare leerlingen, scholieren en studenten
 - Goedgekeurd op 7 mei 2021
 - Rond 3 speerpunten
- Vlor-advies op 10 juni 2021

Inleiding

Visienota "kwetsbaren", gebaseerd op vier basisdocumenten :

- De aanbevelingen van het maatschappelijk relancecomité
- VLOR-advies Voluit voor weerbaar onderwijs – Wat leren we uit de coronacrisis voor onderwijsbeleid?
- resolutie van de commissie ad hoc Corona van het Vlaams parlement
- advies van de pedagogische taskforce over leervertraging en welbevinden.

Visie

- Ambitieuus plan voor de komende twee schooljaren (2021-2022 en 2022-2023)
- Doelstelling: toekomstbestendig maken van het onderwijs
- Met specifieke aandacht voor de meest kwetsbaren.

Visie

Drie speerpunten staan centraal:

1. Van achterstand naar voorsprong (aanpakken leerachterstand/leerverlies)
2. Bevorderen van mentaal welbevinden van leerlingen, scholieren, studenten
3. Versterken van leraren, schoolleiders en lerarenopleiders (volgt later)

Daarom inzetten op 'beter leren, beter voelen'.

Speerpunten

Speerpunt 1. Van achterstand naar voorsprong

1.1. Structureel meer handen in de klas

- Automatische toekenning schooltoeslag → hogere omkadering leerplichtonderwijs
- 540 voltijds bijkomende onderwijzende personeelsleden
 - 27 miljoen euro op jaarbasis

1.2. Bijsprong: bijkomende omkadering in het leerplichtonderwijs

- leerachterstand vooral remediëren tijdens onderwijstijd
 - +- 2.000 voltijds bijkomende onderwijzende personeelsleden voor het schooljaar 2021-2022
- Wegwerken leerachterstand!

Speerpunten

Speerpunt 1. Van achterstand naar voorsprong

1.3. Versterken van de B-stroom, TSO, (D)BSO (arbeidsmarktgerichte finaliteit), het Buitengewoon onderwijs (OV1 en OV2) en de Leertijd

- versterkt inzetten op deze richtingen en onderwijsvormen omwille van grotere groep kwetsbaren en duidelijke achteruitgang in onderwijsprestaties

1.3.1. Delen van goede praktijken:

- Goede praktijken identificeren, evidence-based ondersteunen, opschalen en verspreiden
- Op vlak van schoolbeleid en onderwijspraktijk.

Speerpunten

Speerpunt 1. Van achterstand naar voorsprong

1.3.2. ICT-versterking in het buitengewoon onderwijs (OV1 en OV2), het DBSO (arbeidsmarktgerichte finaliteit) en de Leertijd

- Innovatief digitaal leermateriaal voorzien; digitale innoviegolf
- Doelgroep: kwetsbare leerlingen uit het buitengewoon secundair onderwijs (OV1 en OV2), het deeltijds beroepssecundair onderwijs en de leertijd (aanvulling op Digisprong)
- Voor ongeveer 18.000 leerlingen, €552 per leerling

1.3.3. Virtual Reality in TSO (dubbele finaliteit) en BSO (arbeidsmarktgerichte finaliteit)

- Digitale innoviegolf die vertrekt vanuit XR – Extended Reality en infrastructuur
- Boost: voorsprong creëren, potentieel in een onderwijscontext volledig benutten

Speerpunten

Speerpunt 1. Van achterstand naar voorsprong

1.4. Zomerscholen structureel verankeren

- Herhalen succes van vorig jaar
- In samenwerking met minister Somers (Binnenlands Bestuur)
- Lokale besturen en scholen: indienen zomerscholenaanbod tem 30 mei; er komen heel wat aanvragen binnen.
- Gevarieerd en doelgericht aanbod, maatwerk in kleine groepen
- Combinatie onderwijsgedeelte en verrijkinggedeelte
- Budget: 5 mio Onderwijs, 5 mio Binnenlands Bestuur

Speerpunten

Speerpunt 2. Bevorderen van mentaal welbevinden van leerlingen, scholieren, studenten

- Mentaal welzijn staat onder druk
 - Door schoolsluitingen, deeltijds afstandsonderwijs, ontbreken van structuur
- Daarom naast leerachterstand ook inzetten op ondersteuning mentaal welzijn
 - Leerlingen, scholieren, studenten: brede doelgroep, verschillende aanpak en instrumenten
- Leervertraging ombuigen en welbevinden versterken= niet in tegenspraak met elkaar

Speerpunten

Speerpunt 2. Bevorderen van mentaal welbevinden van leerlingen, scholieren, studenten

2.1. Welzijn van leerlingen en scholieren verhogen via CLB

2.1.1. Versterking CLB-sector ter ondersteuning van scholen en leerlingen

- Extra middelen schooljaar 2021-2022 (eenmalig)
 - CLB in de scholen (reguliere werking op de vier begeleidingsdomeinen)
 - Contactonderzoek verder zetten

Speerpunten

Speerpunt 2. Bevorderen van mentaal welbevinden van leerlingen, scholieren, studenten

2.1.2. Digitaal platform CLB

- Uitbreiding kwaliteitsvolle blended hulpverlening
- Bestaande CLBCh@t onderbrengen in een nog te ontwikkelen CLB-platform.
- Bestaande tools krijgen hier ook een plaats, eventueel ook nieuwe te ontwikkelen
- Laagdrempelige manier voor leerlingen en ouders om de weg vinden naar hun CLB.

2.2. Digitale tool welbevinden

- Dataverzameling welbevinden
- Onderzoeken welke tools er bestaan.
- Moet de zorgcoördinator of leerlingbegeleider een zicht geven op het welbevinden op school-, klas- en leerlingniveau.

Speerpunten

Speerpunt 2. Bevorderen van mentaal welbevinden van leerlingen, scholieren, studenten

2.3. Duurzaam versterken studentenwelzijn tijdens en in de nasleep van de coronapandemie

Fase 1: VVS project 'Mentaal welzijn van studenten'

- Eerste Vlaanderenbrede bevraging naar het mentaal welzijn van studenten
- Nulmeting; daarna concrete beleidsaanbevelingen voor instellingen en overheid.

Fase 2: opstart uitrol Vlaanderenbreed beleid

- Via addendum toegevoegd aan het Convenant met het Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs (SIHO): brug tussen de Vlaamse overheid en hogescholen en universiteiten
- Zes verbindingsofficieren inzetten
- Ontwikkeling centraal platform 'studentenwelzijn'
- Online e-health aanbod voor studenten
- Oprichten lerend netwerk voor onderwijsinstellingen

Speerpunten

Speerpunt 2. Bevorderen van mentaal welbevinden van leerlingen, scholieren, studenten

2.3. Duurzaam versterken studentenwelzijn tijdens en in de nasleep van de coronapandemie

Fase 3: Implementeren nieuwe beleidslijnen: jan. 2022

- Uitwerken nieuwe beleidslijnen in de tweede helft van 2021
- Vanaf op 1 januari 2022 gaat beleid in
- Onderzoek naar het mentaal welzijn van studenten: voortaan jaarlijks:
 - Mogelijkheid tot monitoring en bijsturing

Rapportering en stand van zaken

- Rapportering van VV017 'van kwetsbaar naar wendbaar' gebeurt 4-maandelijks
- Via bestaande monitoringstool

Reeds gestart (na goedkeuring Vlaamse Regering)

- Zomerscholen: lancering oproep (23/04/2021)
- Duurzaam versterken studentenwelzijn (4/12/2020)

Speerpunt 3. versterken van leraren, schoolleiders en lerarenopleiders: volgt later.